

Forum for
Psykologer i
Kommunen

www.fpkf.no

Er våre meninger styrt av egen interesse?

Ekspert rapporten Inkluderende felleskap for barn og unge har skapt mye engasjement og debatt om spesialundervisningen den siste tiden. Den foreslår å ta bort spesialundervisningen som en individuell rettighet for barn som strever. Den foreslår også legge ned PP-tjenesten til fordel for en lokal pedagogisk veiledningstjeneste som skal dreie fokus fra utredning og over mot veiledning og oppfølging. Nå er rapporten på høring.

I Bærum der jeg kommer fra skrev PPT et høringsinnspill som stort sett var kritisk til alle deler av Nordahl sin rapport. Vi var kritiske til kunnskapsgrunnlaget, til analysen og til løsningene. I senere fikk jeg se Bærum Kommunes høringsuttalelse som var undertegnet av kommunalsjef for skole. Denne var i all hovedsak positiv til alle deler av Nordahls rapport. Jeg synes det var litt underlig at man kunne komme til så like standpunkt når man jobber i den samme kommunen med de samme skoler, unger og systemer.

Når 347 høringsuttalelser forelå hos kunnskapsdepartementet 23 august har jeg vært ganske nysgjerrig på om de forskjeller jeg opplevde i egen kommune også ser ut til å gjelde andre steder slik at det blir et mønster. Det var kommet 70 høringsvar fra kommuner, 83 fra ulike organisasjoner, mange fra pp-tjenester, 12 fylkesmenn og 13 universiteter/høyskoler.

Et av spørsmålene som departementet ønsker svar på i sin høring var: I hvilken grad er du/dere enige i ekspertgruppens forslag til et nytt helhetlig system? Mulige svar alternativer var: Helt enig, Delvis enig, Hverken eller, Delvis uenig, Helt uenig.

For å undersøke dette litt nærmere plukket jeg ut 5 høringsvar fra kommuner og 5 pp-tjenester helt tilfeldig valgt. Svarene på dette spørsmålet fra kommunene var at 4 var helt enig og 1 var delvis enig. Svarene fra pp-tjenesten var at 1 var helt uenig, 3 var delvis uenig og 1 var delvis enig. Dette synes jeg var temmelig klare forskjeller. Det er vel kanskje ikke så rart at det å ha forskjellig erfaring med skole og spesialundervisning vil påvirke de meninger du har. Verre er det kanskje hvis egen interesse styrer hva man tenker er lurt å gjøre med spesialundervisningen. Man kan jo lett tenke at PP-tjenester er generelt negative til å lage et helhetlig system fordi det fort går ut over egen jobb. På samme måte kan det være lett å forstå at kommunen synes det er godt med et helhetlig system for da blir det færre elever med spesielle rettigheter. Uansett hva beveggrunnen er i dette tilfellet er det i hvertfall viktig at de som skal ta avgjørelser i forhold til spesialundervisningens fremtid har nødvendig distanse og uavhengighet.

Distanse og uavhengighet har også vært et tema når man har drøftet det nye lokale pedagogiske

veiledningstjenesten som er foreslått i Nordahls rapport. Rapporten foreslår å dreie fokus på innsatsen fra utredning på individnivå over mot oppfølging og veiledning av lærere og skolen. Videre tenker man at da må en være nær og tilgjengelig for skolen. Jeg tenker imidlertid at det er klare grenser for hvor nær man kan være de man skal veilede dersom man skal opprettholde sin frihet og integritet i forhold til barnets beste. Det tenker jeg min lille undesøkelse har gitt meg en vekker på. En lokal pedagogisk veiledningstjeneste bør ha egen organisasjon og eget kontor utenfor skolen slik at ikke hele hverdagen og alle relasjonene er i skolen. Bærum kommune hadde på 80 tallet en desentralisert modell for pp-tjeneste hvor pp-rådgiver hadde egne skoler og var der hele uka

med eget kontor. Unntaket var torsdag ettermiddag hvor man spiste kake og snakket litt med sjefen. Evalueringer av ordningen har vist ulemper med manglende opplevd faglig utvikling, ensomhetsfølelse og lojalitetsproblemer. Dette førte igjen til høy turnover i PPT og en moderering av modellen har etter hvert funnet sted.

Det er mange meninger om hva som bør gjøres, men de fleste ser ut til å være enige om at endringer i spesialundervisningen er påkrevet. Da er det godt å se at politikerne også tar dette på alvor og har bestilt en stortingsmelding på området. Så får vi se!

Ole Petter Eidjar